

Informatie-explosie?

Bezoek aan grote wetenschappelijke congressen blijft een boeiende bezigheid. Maar wanneer men tegenwoordig als geïnteresseerde tandarts-algemeen practicus of docent bij een van de opleidingen tandheelkunde de van tevoren online gepubliceerde tekst van deze bijeenkomsten leest en dan probeert een keuze te maken, ontstaat een zekere moedeloosheid. Want hoe te kiezen uit de onwaarschijnlijke hoeveelheid aangeboden informatie? Een voorbeeld. Volgens mededelingen van het congres van de International Association for Dental Research (IADR) in Barcelona in juli 2010 konden de deelnemers een keuze maken uit 4.969 voordrachten en posters. Dezelfde gevoelens doen zich voor bij een geïnteresseerde tandarts die wil blijven in een bepaalde richting van de mondzorg. Een voorzichtige schatting van MEDLINE, een database voor bio-medische wetenschappelijke literatuur, wijst uit dat er op het gebied van de mondzorg thans bijna 900 wetenschappelijke tijdschriften bestaan en zo'n 350.000 andere bladen (FDI. *The oral health atlas. Mapping a neglected global health issue*. Londen: Myriad Editions, 2009: 77).

Ook onze patiënten kunnen, als zij willen, beschikken over een oneindige hoeveelheid informatie. Wereldwijd zijn er duizenden websites te vinden waarop vrijwel alle informatie over mondzorg aanwezig is die een patiënt nodig kan hebben.

Hebben deze observaties consequenties voor de kwaliteit van de mondzorg, vooral als het de kennis van tandartsen betreft? Het antwoord op deze vraag lijkt gezien het eerder betoogde duidelijk. Er is geen gebrek aan informatie en het huidige post-academische onderwijs kan hierin voorzien. Voorts leert de ervaring dat een huidige tandarts-algemeen practicus steeds meer in de praktijk met goed geïnformeerde patiënten te maken krijgt. Daarnaast valt uit de wet op te maken dat huidige tandartsen meer en beter geïnformeerd behoren te zijn dan hun collega's uit de vorige eeuw.

Echter, de eerlijkheid gebied te stellen dat er ook wel eens iets schort aan de overdracht van informatie door onderzoekers. Tijdens wetenschappelijke voordrachten, bijvoorbeeld op de landelijke onderzoeksdagen van onze opleidingen tandheelkunde en op de grote internationale congressen, valt op hoe weinig sommige voordrachten zich richten op de geïnteresseerde tandartsen-algemeen practici. De onderzoeksresultaten lijken vaak nutteloos voor patiënten en hun hulpverleners. Soms zijn zulke, vaak niet klinische voordrachten, zoals op het laatste IADR-congres, zelfs volkomen onbegrijpelijk en lijkt het verband met de mondzorg totaal afwezig. Daarnaast blijkt dat in eigen land veel samenvattingen van proefschriften niet altijd leesbaar zijn.

Een geheel andere en persoonlijke, observatie tijdens het bezoek aan symposia, cursussen en vooral ook aan tandartsbeurzen is de mening van practici over wetenschap en wetenschappers. De kennis uit de eigen praktijk lijkt het uitgangspunt van het denken en het schijnt dat er een zeker wantrouwen is ontstaan over onderzoeksresultaten en de toepasbaarheid ervan. Naar de oorzaak van deze

waarneming kan worden gegist. Vooral de jonge generatie practici lijkt kennis overal van het internet te plukken en het te assembleren tot een product dat zij op dat moment nodig hebben. Maar men kan zich afvragen of zij ook het waarheidsgehalte en de betrouwbaarheid van de informatie controleren zoals van een geschoolde beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. Bij een blik op de bestaande websites van Nederlandse praktijken voor mondzorg of in sommige advertenties in de Gouden Gids wordt bovenstaande veronderstelling meer bewaarheid dan men zou verwachten.

Een en ander overziend blijven er echter vragen over, zeker wanneer men die beziet van uit de optiek van de kwaliteit van de huidige mondzorg. De enorme hoeveelheid aan wetenschappelijke informatie leidt ertoe dat men zich oprecht moet afvragen in hoeverre het voor de algemeen practicus nog mogelijk is om bij te blijven. En een soortgelijke vraag is in hoeverre deze kan doorgaan met het steeds maar weer toepassen van nieuwe ontwikkelingen. Want het is niet overdreven te stellen dat het voor een 'generalist' – in juridische termen: de gemiddeld bekwame beroepsgenoot – heden ten dage praktisch onmogelijk is de ontwikkelingen in de mondzorg te overzien. Het antwoord op deze vragen is niet te geven. Mogelijk zou een oplossing kunnen zijn dat de beroepsorganisaties, al dan niet in overleg met de wetenschappelijke verenigingen, zich gaan afvragen wat een gemiddeld bekwame beroepsgenoot in een bepaalde periode behoort te weten. Aan de hand daarvan zou men dan een richtlijn kunnen ontwerpen.